

Foto: fotogestoeber – fotolia.com

Selbständig in Deutschland

Fachbegriffe in zwei Sprachen

Förderprogramm „Integration durch Qualifizierung (IQ)“

Deutsch –

Український

Impressum

Herausgeber:

IQ Fachstelle Migrantenökonomie
ism – Institut für sozialpädagogische Forschung Mainz e.V.
Augustinerstraße 64 – 66
55116 Mainz

In enger Kooperation mit:

- Handwerkskammer Düsseldorf
- IQ Fachforum Migrantenökonomie
Ausbildungsring Ausländischer Unternehmer e.V. – AAU, IQ Landesnetzwerk Bayern
- Vom IQ Landesnetzwerk Hamburg – NOBI
Arbeitsgemeinschaft selbständiger Migranten e.V. (ASM)
migration.works – Diskriminierung erkennen und handeln! (basis & woge)
- Berufsbildungs- und Servicezentrum des Osnabrücker Handwerks GmBH,
IQ Landesnetzwerk Niedersachsen
- IQ Landesnetzwerk Saarland
- IQ Landesnetzwerk Thüringen
- IQ Fachstelle Berufsbezogenes Deutsch

Übersetzungsleistung:

Natalie Gusjew, Erfurt

Endredaktion:

IQ Fachstelle Migrantenökonomie – Nadine Förster, Beyhan Özdemir, Julia Siebert

Grafik:

Beyhan Özdemir basierend auf dem IQ Layout von Viktor Kopnow, ZWH e.V.

Fotos:

OVD – Events & Werbeservice, Saarbrücken

Einfache Sprache:

Kersten Haines

Satzbearbeitung und Druck:

OVD – Events & Werbeservice, Saarbrücken

Stand: Juli 2015

Das Förderprogramm „Integration durch Qualifizierung“ zielt auf die nachhaltige Verbesserung der Arbeitsmarktintegration von Erwachsenen mit Migrationshintergrund ab. Daran arbeiten bundesweit Landesnetzwerke, die von Fachstellen zu migrationsspezifischen Schwerpunktthemen unterstützt werden. Das Programm wird in den ersten beiden Handlungsschwerpunkten aus Mitteln des Bundesministeriums für Arbeit und Soziales (BMAS) und des Europäischen Sozialfonds (ESF) gefördert. Partner in der Umsetzung sind das Bundesministerium für Bildung und Forschung (BMBF) und die Bundesagentur für Arbeit (BA). Der dritte Handlungsschwerpunkt wird aus Bundesmitteln finanziert.

Das Förderprogramm „Integration durch Qualifizierung (IQ)“ wird durch das Bundesministerium für Arbeit und Soziales gefördert.

in Kooperation mit:

**„Nicht Worte sollen wir lesen,
sondern den Menschen,
den wir hinter den Worten fühlen.“**

Samuel Butler

Gründungsunterstützung & Einfache Sprache

Mit diesem Glossar stellen wir eine weitere Arbeitshilfe für Beraterinnen und Berater in der Gründungsunterstützung bereit. Unsere erste Veröffentlichung „Ich werde mein eigener Chef – Begriffe aus der Beratung“, die 2014 in Deutsch & Italienisch erschien, stieß auf sehr positive Resonanz. In den Rückmeldungen wurde der Bedarf deutlich, mehr Begriffe aufzunehmen und das Glossar auch in weiteren Sprachen aufzulegen. Diesem Wunsch kommen wir gerne nach. Wer den Weg in die Selbständigkeit einschlägt oder sich bereits mit seinem Unternehmen etablieren konnte, wird mit zahlreichen Begriffen konfrontiert – „gründungsspezifische Termini“. Für viele stellen diese Termini sprachliche Hürden dar, die den ohnehin anspruchsvollen Prozess zusätzlich belasten.

Wir haben den gesamten Prozess der Gründungsunterstützung (von der Idee bis zur Konsolidierung) nach speziellen Ausdrücken durchforstet und die Schlüsselbegriffe als Kommunikationshilfe in Einfache Sprache übersetzen lassen. Einfache Sprache hat ihre Wurzeln in der Antidiskriminierungsarbeit. Sie soll Barrieren abbauen, jeder und jede soll alles verstehen können.

Für die weitreichenden Entscheidungen bei der Aufnahme einer selbständigen Tätigkeit braucht es Vertrauen, eine reibungslose Verständigung und eine schnelle Klärung komplexer Sachverhalte – bei der (Betriebs-) Beratung, der Begleitung und im Coaching. Hier kommt der Sprache eine zentrale Rolle zu.

Um noch besser an die Lebenswirklichkeit der Ratsuchenden anzuschließen, liegt dieses Glossar auf Deutsch und Ukrainisch vor. Für den schnellen Blick sind die wichtigsten Begriffe der Gründungsunterstützung in Einfacher Sprache und der Erstsprache übersichtlich auf einer Doppelseite.

Diese erweiterte Fassung zu fachspezifischen Begriffen der Gründungsunterstützung ist ein Kooperationsvorhaben par excellence, wie es in einem gewachsenen Netzwerk wie dem IQ-Netzwerk gedeihen kann. Sie hat ihre Vorläufer in bewährten Erfahrungen mit Seminaren zu gründungsbezogenem Deutsch und ihren Curricula. Und sie ist angestoßen durch die Idee von Wörterbüchern in Einfacher Sprache. An dieser Stelle ein herzliches Dankeschön an alle Kolleginnen und Kollegen für die verlässliche, ideenreiche Zusammenarbeit!

Wir hoffen, mit unserem Glossar Ihr Beratungshandeln zu unterstützen. Anregungen und Anmerkungen nehmen wir gerne auf!

Nadine Förster

Inhalt

Agentur für Arbeit	6
Anmeldeformalitäten	6
Arbeitslosengeld 1	8
Arbeitslosengeld 2	8
Arbeitslosigkeit	10
Beratung	10
Berufsunfähigkeitsversicherung	10
Betriebliche Versicherungen	12
Betriebshaftpflicht	12
Buchführung	14
Businessplan	14
Coach/Coaching	16
Darlehen	16
Eigenkapital	16
Einkaufsgemeinschaft	18
Einkommenssteuer	18
Einstiegsgeld	18
Einzelunternehmen	20
Fachkundige Stellungnahme	20
Finanzamt	20
Förderung	20
Freiberuflerinnen/Freiberufler/Freie Berufe/freiberufliche Tätigkeit	22
Fremdkapital	22
Gesellschaft bürgerlichen Rechts (GbR)	24
Gesellschaft mit beschränkter Haftung (GmbH)	24
Gewerbe	26
Gewerbsteuer	26
Geschäftsidee/Gründungsidee	28
(Geschäfts-)Konzept	28
Gründungskosten	28
Gründungszuschuss	30
Handwerkskammer (HWK)	30
Handwerksrolle	32
Industrie- und Handelskammer (IHK)	32
Kapitalbedarf	34
Körperschaftsteuer	34
Krankentagegeld	34
Kredit/Darlehen	36
Künstlersozialkasse	36
Leistungsempfängerin/Leistungsempfänger	36
Liquiditätsplanung/Liquiditätsrechnung	38
Marketing	38
Meistervoraussetzungen	40
Mitbewerberinnen/Mitbewerber/Konkurrenz	40
Netzwerke	42
Rechtsformen	42
Rentabilitätsvorschau	42
Rentenversicherungspflicht	44
Risikoeinschätzung/Risikoanalyse	44
Schufa	46
Sozialversicherungsbeiträge	46
Standortanalyse	48
Tragfähigkeitsbescheinigung	48
Umsatzsteuer	50
Unternehmergesellschaft (haftungsbeschränkt) (UG)	52
Versicherungen	54
Werbematerial	54
Wettbewerbsanalyse/Konkurrenz-Analyse	56
Zulassungen/Erlaubnisse	56

Вміст

Центр зайнятості	7
Формальності реєстрації бізнесу	7
Допомога по безробіттю 1	9
Допомога по безробіттю 2	9
Безробіття	11
Консультації	11
Страховання на випадок втрати працездатності	11
Страховання виробничих ризиків	13
Страховання відповідальності перед третіми особами	13
Бухгалтерський облік	15
Бізнес-план	15
Коучер/коучинг	17
Позика	17
Власний капітал	17
Об'єднання з метою спільних закупівель	19
Податок на дохід	19
Стартова виплата на початок власної справи (Einstiegsgeld)	19
Фізична особа-підприємець	21
Експертна оцінка	21
Податкова служба	21
Фінансова підтримка	21
Особи вільних професій/вільні професії/діяльність осіб вільних професій	23
Позичковий капітал	23
Просте товариство – ПТ (GbR)	25
Товариство з обмеженою відповідальністю – Тзов (GmbH)	25
Промисел/підприємництво	27
Податок на вид діяльності/промислу	27
Бізнес-ідея/ідея відкриття власного бізнесу	29
(Бізнес-) концепція	29
Установчі видатки	29
Дотація на відкриття власної справи	31
Ремісничка палата – РП (HWK)	31
Список ремісничих підприємств	33
Торгово-промислова палата (ТПП)	33
Потреба у капіталі	35
Податок на прибуток з корпорацій	35
Допомога по хворобі	35
Кредит/Позика	37
Мистецький соціальний фонд	37
Отримувач (грошової) допомоги	37
Планування/розрахунок ліквідності	39
Маркетинг	39
Передумови – освітньо-кваліфікаційний рівень «Майстер»	41
Конкуренти/Конкуренція	41
Мережі	43
Правові форми	43
Прогноз рентабельності	43
Обов'язкове пенсійне страхування	45
Оцінка ризиків/Аналіз ризиків	45
Шуфа (Schufa)	47
Внески на соціальне страхування	47
Аналіз місцезнаходження	49
Довідка про здійснимість	49
Податок з обороту (продажу)	51
Товариство підприємця (з обмеженою відповідальністю) (UG)	53
Страховання	55
Рекламні матеріали	55
Аналіз конкуренції/конкурентів	57
Допуски/Дозволи	57

Agentur für Arbeit

Die Agentur für Arbeit ist eine Behörde für Personen ohne Arbeit.

Wenn Sie Ihre Arbeit verloren haben, können Sie von der Agentur für Arbeit Geld zum Leben bekommen. Das Geld von der Agentur für Arbeit heißt **Arbeitslosengeld 1**.

Die Agentur für Arbeit kann Ihnen helfen, eine neue Arbeit zu finden.

Wenn Sie ein Unternehmen gründen wollen, können Sie bei der Agentur für Arbeit Informationen bekommen. Sie können dort auch einen **Gründungs-zuschuss** beantragen.

Anmeldeformalitäten

Wenn Sie ein Unternehmen gründen oder als Freiberuflerin oder Freiberufler arbeiten wollen, müssen Sie sich dazu anmelden:

Bei einer Institution, einer Behörde, einem Amt oder einer Kammer. Wer zuständig ist, darüber entscheidet die Art der Tätigkeit, die Sie selbständig machen wollen.

Es gibt verschiedene Vorschriften oder Regeln für die Anmeldung.

Welche Regeln für Sie wichtig sind, hängt von Ihrem Beruf und Ihrem Unternehmen ab.

Ärzte und Ärztinnen müssen sich zum Beispiel bei der Ärztekammer anmelden.

Gewerbetreibende müssen ihr Unternehmen beim Gewerbeamt anmelden. Die vielen Vorschriften und Regeln für

die Anmeldung nennt man auch Anmeldeformalitäten.

Wenn Sie handwerkliche Leistungen anbieten wollen, ist die **Handwerkskammer** zuständig.

Für die Anmeldung von einem Unternehmen brauchen Sie manchmal auch spezielle Qualifikationen, **Zulassungen** oder **Genehmigungen**.

Einige **Freiberufler** und **Freiberuflerinnen** müssen sich zum Beispiel nur beim Finanzamt anmelden. Manchmal müssen Sie Ihr Unternehmen aber auch bei mehreren Institutionen anmelden.

Центр зайнятості

Центр зайнятості – це установа для підтримки безробітних.

Якщо Ви втратили роботу, то центр зайнятості може надати Вам гроші для життя. Гроші, які надає центр зайнятості, називаються **Допомога по безробіттю 1**.

Центр зайнятості може допомогти Вам у пошуку нової роботи.

Якщо Ви хочете відкрити власний бізнес, центр зайнятості може надати Вам консультацію. Також Ви можете отримати від центру **дотацію на відкриття власної справи (Gründungs-zuschuss)**.

Формальності реєстрації бізнесу

Якщо Ви хочете відкрити власну справу або працювати як особа вільної професії, тоді Ви повинні зареєструватись:

у відповідній інституції, установі, органі або камері. Де саме конкретно, залежить від сфери діяльності, у якій Ви плануєте відкрити власну справу. Для реєстрації слід ознайомитися із правилами та вимогами.

Які правила є актуальними саме для Вас, залежить від Вашої професії та від типу бізнесу, яким Ви маєте на меті займатись.

Наприклад, лікарі повинні зареєструватись у палаті (об'єднанні) лікарів. Майбутні **підприємці** повинні реєструвати свою фірму в Управлінні з питань підприємництва.

Перелік правил та вимог для реєстрації називають також формальностями реєстрації.

Якщо ж ви хочете надавати ремісничі послуги, реєструватись слід у **Ремісничій палаті**.

Для реєстрації Вашої фірми інколи необхідна наявність спеціальної кваліфікації, **дозволу** або **ліцензії**.

Представникам окремих **вільних професій**, наприклад, достатньо зареєструватись лише у податковій службі. Проте в окремих випадках Вам доведеться реєструвати Вашу фірму одразу у кількох установах.

Arbeitslosengeld 1

ist Geld vom Staat für Personen ohne Arbeit.

- Das Geld bekommen Sie von der Agentur für Arbeit. Dann bekommt man Arbeitslosengeld 1, kurz ALG 1:
  - Sie haben 12 Monate oder noch länger gearbeitet.
  - Während der Arbeit wurde jeden Monat Geld an die Arbeitslosenversicherung gezahlt.
  - Sie haben jetzt keine Arbeit.
- Wenn Sie Arbeitslosengeld 1 bekommen, können Sie einen **Gründungszuschuss** beantragen.

Arbeitslosengeld 2

Das ist Hilfe vom Staat für Personen, die wenig Geld haben.

Sie bekommen Arbeitslosengeld 2, kurz ALG 2, wenn Sie keine Arbeit haben. Oder wenn Sie arbeiten, aber nicht genug Geld zum Leben verdienen.

Sie haben zum Beispiel bis jetzt nur wenige Aufträge. Mit den Aufträgen verdienen Sie noch nicht genug Geld zum Leben.

Sie bekommen Geld zum Leben, für die Miete und für die Krankenkasse.

Dann können Sie vom **Jobcenter** das restliche Geld zum Leben und für die Miete bekommen. Das **Jobcenter** übernimmt auch Ihre Krankenversicherung.

Sie wollen sich selbständig machen und Sie bekommen Arbeitslosengeld 2? Dann können Sie **Einstiegsgeld** beantragen.

Sie können bei einigen **Jobcentern** (das bestimmt das Jobcenter) auch Geld oder ein **Darlehen** beantragen: zum Beispiel für kleinere Investitionen oder teure Gegenstände. Alles zusammen darf nicht mehr als 5000 Euro kosten.

Auch wenn Sie kein **Einstiegsgeld** bekommen, kann das **Jobcenter** Ihnen bei der Selbständigkeit helfen:

Допомога по безробіттю 1

Це гроші, які держава надає особам без роботи.

Ці гроші Ви отримуєте в центрі зайнятості.

щомісяця збір у фонд страхування на випадок безробіття.

У такому випадку Вам належаться виплати по безробіттю1, скорочено ALG 1: Ви пропрацювали 12 та більше місяців. Під час цього Ви сплачували

А тепер Ви втратили роботу. Якщо Ви отримуєте допомогу по безробіттю, Ви маєте право подати заявку на отримання **дотації на відкриття власної справи**.

Допомога по безробіттю 2

Це допомога, яку надає держава особам, які заробляють мало грошей.

Ви отримуєте допомогу по безробіттю, скорочено ALG 2, якщо Ви не маєте роботи. Або якщо Ви працюєте, але заробляєте занадто мало для життя. У такому випадку Ви отримуєте гроші для харчування, оренди, оплати медичного страхування.

відкриттям своєї фірми : Наприклад, у вас наразі небагато замовлень. Виконуючи ці замовлення, Ви не заробляєте достатньо грошей, щоб забезпечити себе усім необхідним.

Гроші Вам виплачує **центр працевлаштування (Jobcenter)**.

У такому випадку **центр працевлаштування** може надати вам решту грошей, щоб оплатити харчування та орендну плату. **Центр працевлаштування** може також оплатити Ваше медичне страхування.

Ви хочете відкрити власну справу і отримуєте допомогу по безробіттю 2? У такому випадку Ви можете подати заявку на отримання **стартової виплати** на початок власної справи (**Einstiegsgeld**).

У деяких **центрах працевлаштування** (це індивідуально вирішує кожен центр) можна отримати додаткові гроші чи **позику**: наприклад, для невеликих інвестицій або придбання дорогих речей. Проте сума позики не повинна перевищувати 5000 євро.

Навіть, якщо Ви не отримуєте **стартової виплати на початок власної справи**, все одно **центр працевлаштування** може Вам допомогти із

Arbeitslosigkeit

Arbeitslosigkeit heißt: Sie haben keine Arbeit.

Beratung

Sie wollen sich selbständig machen.

Eine Beratung kann Ihnen helfen.

Sie bekommen dort wichtige Informationen über die Gründung von Unternehmen.

In jedem Bundesland finden Sie ein IQ-Landesnetzwerk, das Ihnen Kontakte zu Beratungsstellen geben kann.

Kontakt:
www.netzwerk-iq.de/
[fachstelle-migrantenoeconomie](http://fachstelle-migrantenoeconomie.de)
www.wir-gruenden-in-deutschland.de

Berufsunfähigkeitsversicherung

Die Berufsunfähigkeitsversicherung ist eine Versicherung.

Sie zahlt Ihnen Geld, wenn Sie in Ihrem Beruf nicht mehr arbeiten können.

Die **Versicherung** ist freiwillig. Das heißt: Sie entscheiden selber, ob Sie eine Berufsunfähigkeitsversicherung haben wollen oder nicht. Für die Versicherung bezahlen Sie monatliche Beiträge.

Ein Beispiel:
 Eine Bäckerin bekommt plötzlich eine schwere Allergie gegen Mehlstaub. Sie darf nicht mehr als Bäckerin arbeiten. Die Berufsunfähigkeitsversicherung zahlt der Bäckerin 10 Jahre lang jeden Monat 600 Euro.

Безробіття

Безробіття – це коли Ви не маєте роботи.

Консультації

Ви хочете відкрити власну справу. Вам допоможуть консультації. У їх рамках Ви отримаєте важливу інформацію про відкриття підприємства.

У кожній федеральній землі Ви знайдете мережу установ «інтеграція за допомогою кваліфікації» (IQ), яка Вам надасть контакти бюро консультацій.

Контакт:
www.netzwerk-iq.de/
[fachstelle-migrantenoeconomie](http://fachstelle-migrantenoeconomie.de)
www.wir-gruenden-in-deutschland.de

Страховання на випадок втрати працездатності

Страховання на випадок втрати працездатності є видом страхування.

Ви отримуєте гроші, якщо більше не можете працювати за Вашою спеціальністю.

Це страхування є добровільним. Це означає: Ви самі вирішуєте, чи потрібне Вам страхування на випадок втрати працездатності чи ні. По цьому виду страхуванню Ви сплачуєте щомісячні страхові внески.

Приклад:
 Пекарка раптом отримує складний вид алергії на борошняний пил. Вона більше ніколи не зможе працювати у пекарні. Страхова компанія, де вона була застрахована на випадок втрати працездатності виплачуватиме їй протягом 10 років щомісяця по 600 євро.

Betriebliche Versicherungen

Betriebliche Versicherungen schützen Ihr Unternehmen, Ihren Betrieb.

Sie helfen, wenn es zum Beispiel in Ihrem Unternehmen brennt: Dafür gibt es eine Brandschutzversicherung. Oder wenn Maschinen kaputt gehen: Dafür gibt es eine Maschinenversicherung.

Es gibt viele betriebliche Versicherungen. Welche betrieblichen Versicherungen für Sie nötig sind, hängt von Ihrem Unternehmen ab.

Betriebshaftpflicht

Die Betriebshaftpflicht ist eine Versicherung für Ihr Unternehmen.

Die **Versicherung** ist wichtig für Ihr Unternehmen, wenn Sie oder Ihre Mitarbeiter/innen aus Versehen bei der Arbeit etwas kaputt machen. Oder wenn andere Leute zum Beispiel aus Versehen verletzt werden.

Die Betriebshaftpflichtversicherung gehört zu den **betrieblichen Versicherungen**.

Ein Beispiel:

Ein Café-Mitarbeiter hat im Café Wasser auf dem Boden verschüttet.

Eine Besucherin fällt hin und bricht sich den Arm.

Die Besucherin kann wegen dem gebrochenen Arm 6 Wochen lang nicht arbeiten.

Die Betriebshaftpflichtversicherung zahlt der Besucherin Geld wegen der Schmerzen am Arm. Und den Arbeitslohn von der Besucherin für 6 Wochen. Ohne Betriebshaftpflicht muss der Cafébesitzer das Geld für die Besucherin selber bezahlen.

Neben der Betriebshaftversicherung gibt es auch eine Berufshaftpflichtversicherung, die ist wichtig für spezielle Berufe. Zum Beispiel für Ärzte und Ärztinnen oder Berater und Beraterinnen.

Страхування виробничих ризиків

Цей вид страхування захищає Вашу фірму, Ваше підприємство.

Воно допоможе, якщо у Вас на фірмі, наприклад, сталася пожежа: для таких випадків передбачене страхування на випадок пожежі. Або ж, якщо вийде з ладу обладнання: тут допоможе страхування обладнання.

Є багато видів страхування виробничих ризиків.

Який вид страхування необхідний саме Вам, залежить від специфіки Вашої фірми.

Страхування відповідальності перед третіми особами

Страхування відповідальності перед третіми особами є видом страхування Вашої фірми.

Страхування захистить Вашу фірму, якщо Ви або Ваші працівники на роботі із необачності щось зіпсують або поламають. Або якщо, наприклад, треті особи будуть випадково травмовані.

Страхування відповідальності перед третіми особами є різновидом **страхування виробничих ризиків**.

Приклад:

Працівник кафе з необачності вилив воду на підлогу.

Відвідувачка посковзнулась і зламала руку.

Тепер вона не зможе працювати 6 тижнів.

Страхова компанія, де укладений договір на страхування відповідальності перед третіми особами, виплатить потерпілій гроші – відшкодування через травмовану руку. А також її заробітну плату за 6 тижнів.

Не маючи страхування відповідальності перед третіми особами, власнику кафе довелося б виплачувати ці гроші із власної кишені.

Окрім страхування відповідальності перед третіми особами розрізняють ще страхування професійної відповідальності. Такий вид страхування є актуальним для представників окремих професій, наприклад, лікарів, консультантів та ін.

Buchführung

Die Buchführung ist eine Dokumentation über die finanzielle Situation von Ihrem Unternehmen.

Sie dokumentieren, wie viel Geld Sie einnehmen und wie viel Geld Sie ausgeben. Für jede Einnahme und Ausgabe brauchen Sie einen Beleg: Also eine Rechnung, einen Kassenbon oder eine Quittung.

Die Dokumentation machen Sie jeden Monat.

Für die Buchführung gibt es Computerprogramme, die Ihnen helfen.

Businessplan

Der Businessplan besteht aus einer Tabelle und einem Text. Darin schreiben Sie Ihre Geschäftsidee auf.

In einem Businessplan muss stehen:

- Wer Sie sind, und warum Sie sich selbstständig machen möchten.
- Was Ihre Idee ist und wo der Standort sein soll.
- Warum Ihre Idee gut ist.
- Wie Sie mit Ihrem Unternehmen Geld verdienen können.
- Wie Sie Ihr Unternehmen finanzieren. Das müssen Sie vorrechnen.
- Wer Ihre Kunden sind.
- Wie Sie **Marketing** und Werbung machen.
- Warum Sie besser als die Konkurrenz sind.

- Sie brauchen eine genaue Planungsrechnung: mit Kapitalbedarf, Finanzierung, Eigenbedarf, Kostenplanung, Rentabilitätsvorschau und Liquiditätsplan.

Der Plan muss sehr genau sein. Die Bank oder andere Geldgeber lesen Ihren Businessplan. Dann entscheiden die Geldgeber, ob sie Sie unterstützen.

Lassen Sie sich beraten!

Ein anderes Wort für Businessplan ist (Geschäfts-) Konzept.

Бухгалтерський облік

Бухгалтерський облік – це сукупність документів про фінансовий стан Вашої фірми.

Вони відображають, скільки грошей Ви отримали і скільки витратили. Для кожної отриманої або витраченої суми грошей необхідно мати підтвердження – рахунок, касовий чек або квитанцію.

Документацію слід вести щомісячно.

Для бухгалтерського обліку існують комп'ютерні програми, які Вам допоможуть впоратись.

Бізнес-план

Бізнес-план складається із таблиці та тексту. Тут Ви записуєте Вашу бізнес-ідею.

У бізнес-плані необхідно вказати:

- Хто Ви, і чому Ви хочете відкрити власну справу
- В чому полягає Ваша ідея, і де Ви плануєте її втілювати в життя (місцезнаходження)
- Чому Ви вважаєте, що Ваша ідея принесе Вам успіх
- Яким чином Ваша фірма може заробляти гроші
- Як Ви фінансуватимете Вашу фірму. Це слід прорахувати.
- Хто є Вашими клієнтами
- Як Ви займатиметесь **маркетингом** та рекламою.
- В чому Ваші переваги перед конкурентами

- Вам необхідно скласти детальний планкалькуляцію, що міститиме: потреби в капіталі, фінансування, власний капітал, планування витрат, прогноз рентабельності, планування ліквідності.

План повинен бути дуже детальним. Банк або інші кредитори ретельно читатимуть його! На його основі вони прийматимуть рішення про надання Вам кредиту. Зверніться до професійного консультанта!

Бізнес-план можна назвати іншим словом як бізнес-концепція.

Coach/Coaching

Coaching ist ein englisches Wort. Coaching bedeutet: Training, Betreuung, Beratung.

Wenn Sie ein Unternehmen gründen, können Sie von einem Coach Hilfe bekommen. Der Coach begleitet Sie und hilft Ihnen bei der Gründung Ihres Unternehmens. Die Hilfe ist intensiv. Normalerweise kostet ein Coach viel Geld.

Aber: Sie können Geld für die Kosten für einen Coach beantragen.

Sie stellen den Antrag bei der KfW Mittelstandsbank.

Die KfW Mittelstandsbank gehört zum Staat. Wenn Ihre Gründungsidee gut ist, übernimmt die Bank einen großen Teil der Kosten für den Coach.

Ihr Antrag wurde positiv entschieden? Dann begleitet der Coach Sie für ein Jahr bei der Gründung von Ihrem Unternehmen.

Darlehen

Lesen Sie unter **Kredit**.

Eigenkapital

Sie besitzen Geld, das Sie für die Finanzierung Ihres Unternehmens verwenden wollen. Das Geld ist Ihr Eigenkapital.

Auch Gegenstände können Eigenkapital sein.

Ein Beispiel: Sie haben einen Computer, den Sie für Ihr Unternehmen brauchen. Dann ist der Computer auch Eigenkapital.

Etwas Besonderes ist ein Haus oder ein Grundstück. Denn der Wert des Hauses kann Eigenkapital sein, auch wenn Sie

das Haus nicht für Ihr Unternehmen brauchen:

Denn Sie können die Bank fragen, ob die Bank Ihr Haus mitbesitzen will.

Man nennt das eine Beleihung. Dafür gibt die Bank Ihnen einen **Kredit**.

Aber: Wenn Ihr Unternehmen nicht gut läuft, verlieren Sie vielleicht das Haus.

Dann gehört das Haus der Bank.

Коучер/коучинг

Коучинг – це англійське слово. Коучинг означає: тренінг, супровід, консультування.

Якщо Ви відкриваєте фірму, Ви можете отримати допомогу від коучера. Коучер надає Вам консультації та супровід при відкритті фірми. Це справді інтенсивна допомога.

Як правило, послуги коучера коштують немало грошей.

Проте: Ви можете подати заявку на відшкодування витрат на послуги коучера. Таку заявку можна подати у німецькому державному банку роз-

витку та підтримки середнього бізнесу – *KfW Mittelstandsbank*.

KfW Mittelstandsbank є державним банком. Якщо Ваша бізнес-ідея є хорошою і перспективною, тоді банк може взяти на себе значну частину витрат на послуги коучера. По Вашій заявці було прийняте позитивне рішення? Вітаємо! Тоді коучер супроводжуватиме Ваш бізнес цілий рік з моменту реєстрації фірми.

Позика

Про це читайте у розділі «**кредит**».

Власний капітал

Ви маєте гроші, які Ви хочете використати для фінансування Вашої фірми. Гроші – це Ваш власний капітал.

Речі також можуть бути власним капіталом.

Приклад:

Ви маєте комп'ютер, який потрібен для роботи Вашої фірми. Тоді цей комп'ютер також є Вашим власним капіталом. Особливим випадком є будинок або земельна ділянка. Тому що, вартість будинку може бути

власним капіталом, навіть якщо Ви не потребуєте будинку безпосередньо для діяльності Вашої фірми:

Ви можете віддати Ваш будинок банкові під заставу. Натомість банк надасть Вам **кредит**. Але: Якщо Ваша фірма не приносить прибутку, Ви можете втратити будинок. Тоді Ваш будинок належатиме банкові.

Einkaufsgemeinschaft

Eine Einkaufsgemeinschaft ist eine Gruppe von Unternehmerinnen und Unternehmern.

Die Gruppe kauft zusammen ein. Für größere Mengen muss man oft Zusammen kann die Gruppe größere Mengen einkaufen. weniger Geld bezahlen.

Einkommenssteuer

Mit Ihrem Unternehmen verdienen Sie Geld. Das Geld ist Ihr Einkommen. Von dem Einkommen müssen Sie auch Geld an den Staat zahlen. Das Geld für den Staat heißt Einkommensteuer.

Einstiegsgeld

Einstiegsgeld ist Geld für die Gründungsphase eines Unternehmens.

Sie wollen sich selbständig machen und Sie bekommen **Arbeitslosengeld 2**?

Dann können Sie beim **Jobcenter** einen Antrag auf **Einstiegsgeld** stellen. Sprechen Sie mit Ihrer Arbeitsvermittlerin oder Ihrem Arbeitsvermittler.

Die Höhe des Einstiegsgeldes richtet sich nach Ihren Lebensumständen und wird maximal 24 Monate gezahlt

<http://www.arbeitsagentur.de/web/content/DE/BuergerinnenUndBuerger/Arbeitslosigkeit/Grundsicherung/IhreChance/Einstiegsgeld/index.htm>

Das **Jobcenter** regelt, wie lange Sie das Geld bekommen.

Das Jobcenter muss Ihnen das Einstiegsgeld nicht geben. Wenn Ihre **Geschäfts-idee** gut ist, bekommen Sie vielleicht das Einstiegsgeld.

Sie benötigen eine positive Stellungnahme einer „**Fachkundigen Stelle**“.

Об'єднання з метою спільних закупівель

Об'єднання з метою спільних закупівель – це група підприємців, яка об'єднується для здійснення спільних покупок.

Об'єднуючись, підприємці можуть за- Більші кількості, як правило, коштують купувати більші кількості товару. менше.

Податок на дохід

Ваша фірма приносить Вам гроші. Ці гроші – це Ваш дохід. З цього доходу Ви мусите сплатити державі гроші. Гроші, сплачені державі із доходу, називаються податком на дохід.

Стартова виплата на початок власної справи (Einstiegsgeld)

Виплата на початок власної справи – це гроші на перший етап роботи Вашого підприємства.

Ви хочете відкрити власну справу і при цьому отримуєте допомогу по **безробіттю 2**?

У такому випадку Ви можете подати заявку у **центрі працевлаштування** на отримання виплати на початок власної справи.

Зверніться до Вашого персонального рекрутера.

Розмір виплати на початок власної справи залежить від Вашої індивідуальної життєвої ситуації і виплачується максимум протягом 24 місяців. <http://www.arbeitsagentur.de/web/content/>

DE/BuergerinnenUndBuerger/Arbeitslosigkeit/Grundsicherung/IhreChance/Einstiegsgeld/index.htm

Центр працевлаштування вирішує, протягом якого терміну Вам будуть виплачувати гроші.

Центр працевлаштування не обов'язково призначить Вам виплату на початок власної справи. Якщо Ваша **бізнес-ідея** цікава та перспективна, тоді швидше за все Ви отримаєте таку виплату.

Вам необхідно отримати позитивний висновок «**експертної установи**».

Einzelunternehmen

Dies ist die einfachste Form eines Unternehmens in Deutschland.

Dafür macht man eine Gewerbeanmeldung. Dann ist man ein Einzelunternehmen.

Die Betriebsgründung ist sehr einfach, aber: die Person haftet mit ihrem privaten Vermögen und ihrem Geschäftsvermögen.

Fachkundige Stellungnahme

Siehe **Tragfähigkeitsbescheinigung**.

Finanzamt

Das Finanzamt ist eine Behörde vom Staat.

An das Finanzamt müssen Sie Steuern zahlen.

Welche Steuern Sie bezahlen müssen, hängt von verschiedenen Dingen ab.

Zum Beispiel:

- Ob Sie **Freiberuflerin/Freiberufler** oder **Gewerbetreibende/Gewerbetreibender/** sind (siehe **Gewerbesteuer**).

- Ob Sie viel oder wenig Geld mit Ihrem Unternehmen verdienen (siehe **Umsatzsteuer**).
- Welche **Rechtsform** Ihr Unternehmen hat (siehe Körperschaftsteuer/**Einkommensteuer**).
- Ob Sie ein Haus/Firmengebäude haben oder nicht (siehe Grundsteuer).

Förderung

ist Geld für Unternehmen. Das Geld gibt es als Zuschuss oder als Kredit oder Darlehen.

Es gibt viele Förderungen:

- vom Staat,
- von den Bundesländern,
- auch Städte und Gemeinden helfen

manchmal, wenn man sich selbstständig machen will. Der **Gründungszuschuss** und das **Einstiegs-geld** sind auch Förderungen.

Фізична особа-підприємець

Це найпростіша форма підприємства в Німеччині.

Для того, щоб стати фізичною особою-підприємцем, потрібно зареєструватись в об'єднанні підприємців. Реєстрація ФОПа є дуже простою, АЛЕ:

фізична особа-підприємець несе відповідальність в межах свого особистого майна, а також майна фірми.

Експертна оцінка

Див. **Довідка про здійснимість**

Податкова служба

Податкова служба – це державна установа.

У податковій службі Ви сплачуєте податки.

Які податки Вам слід сплачувати, залежить від багатьох факторів.

Наприклад:

- Чи Ви є **особою вільної професії** чи **підприємцем** (див. **Податок на вид діяльності**)

- Чи Ваша фірма заробляє багато грошей чи не дуже (див. **Податок на додану вартість**)
- Яку **правову форму** має Ваша фірма (див. податок на прибуток з корпорації/**податок на дохід**).
- Чи Ви маєте у власності будинок/офіс фірми чи ні (див. податок на нерухомість)

Фінансова підтримка

Це гроші для Вашого підприємства. Гроші Ви можете отримати як дотацію, кредит або позику.

Є різні види фінансової допомоги :

- від держави,
- від федеральних земель,
- інколи фін. допомогу на відкриття власної справи можна також отримати від міст та громад.

Дотація на відкриття власної справи (Gründungszuschuss) та **стартова виплата на початок власної справи (Einstiegsgeld)** є також видами фінансової підтримки.

Freiberuflerinnen/Freiberufler/Freie Berufe/ freiberufliche Tätigkeit

Es gibt zwei Arten von Selbstständigen: Freiberuflerinnen und Freiberufler oder Gewerbetreibende.

Freiberuflerinnen und Freiberufler:

- arbeiten in der Wissenschaft,
- machen Kunst,
- sind Schriftstellerinnen oder Schriftsteller,
- arbeiten als Therapeutinnen und Therapeuten oder als Ärztinnen und Ärzte.

Freiberuflerinnen und Freiberufler haben meistens studiert. Es gibt eine Liste für alle Freien Berufe. Sie finden die Liste zum Beispiel im Internet: www.freie-berufe.de. Wenn Ihr Beruf oder Ihre Arbeit nicht

in der Liste stehen, dann fragen Sie das Finanzamt. Das Finanzamt prüft dann, ob Sie Freiberuflerin/Freiberufler oder Gewerbetreibende/Gewerbetreibender sind. Manchmal ist der Unterschied nicht klar. Dann entscheidet das Gericht. Freiberuflerinnen und Freiberufler müssen Ihre Unternehmen nicht als **Gewerbe** anmelden. Freiberuflerinnen und Freiberufler zahlen keine **Gewerbesteuer**.

Fremdkapital

Manchmal braucht man für die Gründung eines Unternehmens viel Geld. Wenn man selbst nicht genug Geld hat, muss man sich Geld für das Unternehmen leihen. Das geliehene Geld nennt man dann Fremdkapital.

Ein Kredit oder ein Darlehen von der Bank sind zum Beispiel Fremdkapital. Oder Sie leihen sich für Ihr Unternehmen Geld von einem Freund oder einer Verwandten. Das ist dann auch Fremdkapital.

Auch **Förderungen** vom Staat, von den Bundesländern oder der Stadt sind Fremdkapital. Mit dem **Eigenkapital** und dem Fremdkapital sichern Sie die Finanzierung Ihrer Geschäftsidee.

Особи вільних професій/вільні професії/ діяльність осіб вільних професій

Є два види самостійних підприємців: особи вільних професій та (промислові) підприємці.

Представники вільних професій:

- працюють у сфері науки,
- мистецтва,
- письменники,
- терапевти та лікарі.

Представники вільних професій, як правило закінчили навчання в університеті. Існує перелік вільних професій.

Такий список Ви можете переглянути за адресою: www.freie-berufe.de.

Якщо Вашої професії немає у списку, зверніться до податкової служби. Податкова служба перевірить і визначить, чи Ви є представником вільної професії чи підприємцем. Інколи різниця є не зовсім чіткою. У таких випадках рішення приймає суд. Представники вільних професій не повинні реєструвати свій бізнес. Представники вільних професій не сплачують промислового **податку на вид діяльності**.

Позичковий капітал

Інколи для відкриття фірми потрібно багато грошей. Якщо у Вас недостатньо своїх грошей, Вам доведеться шукати, де їх позичити. Позичені гроші називаються позичковим капіталом.

Наприклад, кредит або позика банку є позичковим капіталом. Або, наприклад, якщо Ви позичаєте гроші для Вашої фірми у друга або родича, тоді ці гроші теж є позичковим капіталом. **Фінансова допомога** від держави,

федеральних земель або міста – це також позичковий капітал.

За допомогою **власного капіталу** та позичкового капіталу Ви забезпечуєте фінансування Вашої бізнес-ідеї.

Gesellschaft bürgerlichen Rechts (GbR)

Die Gesellschaft bürgerlichen Rechts ist eine Rechtsform für ein Unternehmen.

Sie gründen zusammen mit einer anderen Person oder mit mehreren Personen ein Unternehmen. Dann ist Ihr Unternehmen eine Gesellschaft bürgerlichen Rechts.

Die Abkürzung dafür heißt GbR.

Die GbR ist eine Personengesellschaft.

Eine GbR ist wie ein Einzelunternehmen, nur sind es mehrere Personen.

Sie brauchen für eine GbR kein Stammkapital. Sie haften aber für die andere Personen mit.

Die Regeln für eine GbR stehen im Bürgerlichen Gesetzbuch.

Gesellschaft mit beschränkter Haftung (GmbH)

Die Abkürzung für Gesellschaft mit beschränkter Haftung heißt: GmbH.

Die GmbH ist eine **Rechtsform** für ein Unternehmen. Die GmbH gehört zu den Kapitalunternehmen.

Eine GmbH können Sie alleine oder mit anderen gründen.

Wenn Sie eine GmbH gründen wollen, brauchen Sie mindestens 25.000 Euro.

Jeder Gesellschafter/jede Gesellschafterin muss mindestens 100 Euro einzahlen. Alle zusammen müssen mindestens 25.000 Euro einzahlen.

Die 25.000 Euro sind dann das Stammkapital von Ihrer GmbH.

Das heißt: Die GmbH besitzt 25.000 Euro.

Die 25.000 Euro können zum Teil auch Sachwerte sein.

Zum Beispiel: Maschinen, Autos, Kopierer.

Was heißt beschränkte Haftung?

Ein Beispiel:

Herr Miller besitzt 60.000 Euro. Er hat eine GmbH gegründet. Er hat von seinem Geld 25.000 Euro für seine GmbH als Stammkapital gezahlt. Nun hat die GmbH von Herrn Miller einen großen Fehler gemacht. Der Verkauf einer Ware ist nicht gut gelaufen. Die GmbH ist nicht mehr zahlungsfähig. Die GmbH kann Rechnungen nicht mehr bezahlen. Die GmbH muss aber noch 40.000 Euro Schulden an eine Lieferfirma bezahlen. Das sind 15.000 Euro mehr als das Stammkapital von der GmbH.

Herr Miller muss die fehlenden 15.000 Euro nicht von seinem privaten Geld bezahlen. Die Haftung beschränkt sich auf die 25.000 Euro Stammkapital.

Просте товариство – ПТ (GbR)

Просте товариство є однією з правових форм підприємства.

Ви відкриваєте підприємство разом з іншою особою або кількома особами. Тоді це просте товариство.

Його аббревіатура наступна: ПТ / GbR.

GbR – товариство з персональною відповідальністю.

GbR – це як приватне підприємство, тільки кілька осіб.

Для GbR Вам не потрібно статутного капіталу. Втім, Ви несете відповідальність за інших осіб.

Правила діяльності GbR прописані у Цивільному кодексі ФРН.

Товариство з обмеженою відповідальністю – Тзов (GmbH)

Абревіатурою товариства з обмеженою відповідальністю є Тзов (GmbH) Тзов є однією з правових форм підприємства.

Тзов відноситься до акціонерних товариств.

Ви можете створити Тзов самі або з іншими особами.

Якщо Ви хочете заснувати Тзов, Вам потрібно щонайменше 25 000 євро.

Кожен учасник Тзов має внести мінімум 100 євро. Усі разом мають сплатити мінімум 25 000 євро.

Ці 25 000 євро і складають статутний капітал Вашого Тзов.

Це означає: Тзов володіє 25 000 євро.

Ці 25 000 можуть бути частково матеріальними активами.

Наприклад: машини, автомобілі, копювальні пристрої.

Що означає обмежена відповідальність?

Приклад:

Пан Міллер має 60 000 євро. Він заснував Тзов. Для свого Тзов він вніс у статутний капітал зі своїх грошей 25 000 євро. Але тепер Тзов пана Міллер припустилась великої помилки. Збут продукції пішов не так. Тзов перестало бути платоспроможним. Тзов уже не може платити по рахунках. Ще й до того Тзов мусить сплатити постачальнику 40 000 євро боргів. А це на 15 000 євро більше, ніж статутний капітал Тзов.

Пан Міллер не мусить платити ті 15 000 євро, яких бракує, зі своїх приватних активів. Відповідальність обмежується сумою статутного капіталу у розмірі 25 000 євро. Щоб отримати ті 15 000 євро, фірма поста-

Damit die Lieferfirma die fehlenden 15.000 Euro bekommt, kann die Lieferfirma vor Gericht eine Klage gegen die GmbH stellen. Die Lieferfirma kann also nicht Herrn Miller persönlich verklagen, sondern nur die GmbH.

Die GmbH ist eine juristische Person: Eine juristische Person kann vor Gericht gehen und eine Prozess führen (klagen)

und vor Gericht gestellt werden (verklagt) werden.

Allerdings haftet man in vielen Fällen persönlich, z.B. wenn man einen Firmenkredit bei einer Bank aufgenommen hat oder wenn man bei Liquiditätsproblemen zu spät reagiert.

Eine GmbH muss ins **Handelsregister** eingetragen werden.

Gewerbe

Sie betreiben ein Gewerbe.

Ein Lebensmittelgeschäft ist zum Beispiel ein Gewerbe. Oder ein Imbiss. Oder ein Autohandel.

Auch ein Handwerksbetrieb ist ein Gewerbe. Eine Tischlerei zum Beispiel. Oder eine Schneiderei.

Oder Sie bieten eine Dienstleistung an. Der Friseur zum Beispiel, der Transportfahrer oder die Versicherungsvertreterin.

Sie müssen ein Gewerbe beim Gewerbeamt anmelden. Sie bekommen eine Bescheinigung über die Anmeldung. Die Bescheinigung heißt: Gewerbebescheinigung.

Einige Gewerbe sind zulassungsbeschränkt, das heißt, Sie müssen eine besondere Qualifikation nachweisen, bevor Sie Ihr Gewerbe anmelden können. Sie müssen auch Steuern für Ihr Gewerbe bezahlen: **Gewerbesteuern**.

Gewerbsteuer

Gewerbsteuer muss man bezahlen, wenn man ein Gewerbe hat.

Sie haben zum Beispiel ein Lebensmittelgeschäft. Wenn Ihr Geschäft gut läuft, machen Sie Gewinn. Sie müssen von dem Gewinn etwas Geld an die Stadt oder den Landkreis abgeben. Das Geld für die Stadt/den Landkreis heißt

Gewerbsteuer. Die Abgabe kann je nach Stadt unterschiedlich hoch sein.

Wenn man sehr wenig Gewinn macht, muss man manchmal keine Gewerbesteuer bezahlen. Lassen Sie sich beraten.

chальник може звернутись до суду з позовом проти ТзоВ. Відтак фірма-постачальник не може подати в суд на пана Міллера персонально, а лише на ТзоВ.

ТзоВ є юридичною особою. Юридична особа може звертатись до суду і вести судовий процес (позиватись), і відповідати перед судом.

Щоправда, у багатьох випадках відповідальність є персональною, наприклад при отриманні банківського кредиту на фірму чи коли запізно було відредаговано на проблеми з ліквідністю.

ТзоВ мусить бути зареєстрована у **торговому реєстрі**.

Промисел/підприємництво

Ви займаєтесь промислом.

Продуктовий магазин є наприклад промислом. Чи забігайлівка. Чи автосалон.

Промислом є також підприємство ремісничого типу. Столярна майстерня наприклад. Чи ательє пошиття одягу. Або Ви надаєте послугу, перукарську наприклад, або є перевізником або страховим агентом. Ви повинні зареєструвати Ваш промисел в Управлінні з питань підприємництва. Ви отрима-

єте довідку про реєстрацію. Ця довідка називається ліцензія на ведення бізнесу (промислу).

Деякі види діяльності (промислу) обмежені певними умовами допуску, тобто Ви мусите пред'явити особливу кваліфікацію перед тим як мати змогу зареєструвати Ваш бізнес.

За Ваш вид промислу/діяльності Ви повинні сплачувати **податки на вид діяльності/промислу**.

Податок на вид діяльності/промислу

Податок на вид діяльності потрібно сплачувати, коли займаєшся певним промислом.

Наприклад у Вас продуктивний магазин. Якщо Ваш бізнес йде добре, Ви маєте прибуток. Від цього прибутку Ви повинні віддати певну суму місту чи району. Гроші для міста/району називають податок на вид діяльності/

промислу. В залежності від міста розмір податку може коливатись.

Коли заробляєш дуже мало грошей, інколи взагалі не треба платити податку на промисел. Зверніться по консультацію.

Geschäftsidee/Gründungsidee

Eine Geschäftsidee ist eine Idee für ein neues Unternehmen.

Ein Beispiel:

In Ihrer Stadt gibt es keine Fahrradwerkstatt.

Fahrräder reparieren hat Ihnen schon immer Spaß gemacht. Sie haben nun die Idee, eine Fahrradwerkstatt aufzumachen. Sie glauben, dass die Leute in Ihrer

Stadt eine Fahrradwerkstatt gut gebrauchen können. Und dass Sie damit Geld verdienen können.

Die Fahrradwerkstatt ist Ihre Geschäftsidee.

Ein anderes Wort für Geschäftsidee ist: Gründungsidee.

(Geschäfts-) Konzept

(Geschäfts-) Konzept ist ein anderes Wort für Businessplan.

In einem Konzept schreiben Sie Ihre **Geschäftsidee** auf.

In dem Konzept muss stehen, wie Sie mit Ihrem Unternehmen Geld verdienen wollen.

Gründungskosten

Gründungskosten sind Kosten für die Vorbereitung von einem neuen Unternehmen. Das Geld bekommen Behörden, Ämter, Notare und Gerichte.

Wenn Sie sich selbständig machen wollen, können Sie manchmal nicht einfach mit der Arbeit beginnen. Vorher brauchen Sie oft noch spezielle Zulassungen oder Genehmigungen von Behörden oder Ämtern. Aber nicht immer. Das hängt von Ihrer Arbeit und Ihrem Beruf ab. Für Zulassungen, Genehmigungen und Anmeldungen müssen Sie dann oft Geld bezahlen.

Ein Beispiel: Sie wollen ein Geschäft aufmachen. Dann müssen Sie vorher ein Gewerbe anmelden. Die Anmeldung kostet Geld. Sie wollen oder Sie müssen Ihr Geschäft auch im Handelsregister eintragen. Dafür brauchen Sie eine Beglaubigung vom Notar. Auch der Notar nimmt Geld für seine Arbeit. Sie müssen für den Eintrag ins Handelsregister auch noch eine Gerichtsgebühr bezahlen.

Бізнес-ідея/ідея відкриття власного бізнесу

Бізнес-ідея – це ідея нового підприємства.

Приклад:

у Вашому місті немає веломайстерні. Але ремонтувати велосипеди Вам завжди приносило задоволення. І от у Вас є тепер ідея відкрити ремонтну майстерню для велосипедів. Ви вважаєте, що мешканцям Вашого

міста цілком знадобиться веломайстерня, і що цей бізнес може принести Вам гроші. Власне, веломайстерня і є Вашою бізнес-ідеєю.

Бізнес-ідею ще можна розлого назвати ідеєю відкриття власного бізнесу.

(Бізнес-) концепція

(Бізнес-) концепція – це інше позначення бізнес-плану.

У концепції Ви прописуєте Вашу **бізнес-ідею**. У концепції має бути

записано, як Ви хочете заробляти гроші Вашим бізнесом.

Установчі видатки

Установчі видатки – це кошти на підготовку нового підприємства. Ці гроші отримують органи, установи, нотаріуси та суди.

Якщо Ви хочете відкрити власну справу, іноді не достатньо просто приступити до роботи. Перед тим Вам часто потрібні спеціальні допуски чи дозволи від органів та установ. Але не завжди. Це залежить від Вашої діяльності та професії. Для допусків, дозволів та реєстрацій Вам здебільшого треба платити певні суми грошей.

Приклад: Ви хочете відкрити магазин. Перед тим Вам треба зареєструвати промисел. Реєстрація коштує грошей. Ви хочете або мусите зареєструвати Ваш бізнес також у торговому реєстрі. Для цього Вам треба нотаріальне засвідчення. І нотаріус бере гроші за свої послуги. Крім того, за внесення у торговий реєстр Вам ще треба сплатити судовий збір.

Gründungszuschuss*

Der Gründungszuschuss ist Geld für Personen, die sich selbständig machen wollen.

Der Gründungszuschuss ist nur für Personen, die **Arbeitslosengeld 1** bekommen.

Wenn Sie noch mindestens 150 Tage **Arbeitslosengeld 1** bekommen, können Sie einen Gründungszuschuss beantragen.

Der Gründungszuschuss ist **Arbeitslosengeld 1** und ein Zuschuss zur Sozialversicherung.

Das Geld kommt von der Agentur für Arbeit. Dort können Sie auch einen Antrag stellen.

Die Agentur für Arbeit muss Ihnen den Gründungszuschuss nicht geben. Aber wenn Ihre **Geschäftsidee/Gründungsidee** gut ist, bekommen Sie vielleicht den Gründungszuschuss.

Sie brauchen für den Gründungszuschuss einen guten **Business-Plan** und eine **fachkundige Stellungnahme**. Die **fachkundige Stellungnahme** stellen zum Beispiel viele Kammern aus.

Handwerkskammer (HWK)

Die Handwerkskammer ist eine Institution für Handwerkerinnen und Handwerker.

Die Abkürzung dafür heißt: HWK.

Eine Liste aller Handwerkskammern in Deutschland ist hier zu finden: www.handwerkskammer.de.

Die Institution setzt sich für die Interessen von Handwerkerinnen und Handwerkern ein. Sie bietet technologische und kaufmännische **Beratung** an und unterstützt mit zahlreichen Services in allen Wirtschaftslagen.

Wenn Sie einen Handwerksbetrieb

gründen, müssen Sie Ihr Unternehmen bei der Handwerkskammer eintragen lassen. Die Eintragung kostet Geld. Sie wissen nicht, welches Register das Richtige ist? Ein Berater der Handwerkskammer informiert Sie, welche Unterlagen Sie mitbringen sollen.

Derjenige, der sich NICHT bei der zuständigen Kammer anmeldet, muss mit hohen Strafen rechnen.

*Stand April 2015

Дотація на відкриття власної справи*

Дотація на відкриття власної справи – це гроші для осіб, які хочуть відкрити власний бізнес.

Дотація на відкриття власної справи передбачена лише для осіб, які **отримують Допомогу по безробіттю 1**.

Якщо Ви отримуєте **Допомогу по безробіттю 1** ще мінімум 150 днів, Ви можете подати заявку на отримання дотації на відкриття власної справи.

Дотація на відкриття власної справи є **допомогою по безробіттю 1** і дотлатою на соціальне страхування.

Гроші надходять від Центру зайнятості. Там Ви можете подати відповідну заявку.

Центр зайнятості не обов'язково мусить видавати Вам дотацію на відкриття власної справи. Але якщо Ваша **бізнес-ідея** є доброю, Ви ймовірно таки отримаєте дотацію на відкриття власної справи.

Для дотації на відкриття власної справи Вам потрібно мати якісний **бізнес-план і експертний висновок**. **Експертний висновок** видають, зокрема, багато палат.

Ремісничка палата – РП (HWK)

Ремісничка палата – це інституція для представників ремісничих професій. Її аббревіатурою є РП/НWK.

Перелік усіх ремісничих палат в Німеччині можна знайти тут:

www.handwerkskammer.de.

Дана інституція виступає в інтересах представників ремісничих професій. Вона надає технологічні та комерційні консультації та забезпечує підтримку у формі різноманітних сервісних послуг у всіх економічних ситуаціях.

Якщо Ви відкриваєте підприємство

ремісничого типу, Ви повинні зареєструвати його у Ремісничій палаті. Реєстрація є платною. Ви не знаєте, який реєстр є правильним? Консультант Ремісничої палати проінформує Вас, які документи Ви маєте мати з собою.

Ті, хто НЕ зареєструються у відповідній палаті, повинні рахуватись з високим штрафами.

*Станом на квітень 2015 р.

Handwerksrolle

Die Handwerksrolle ist eine Liste, ein Register.

Das Register führt eine regionale **Handwerkskammer**: alle Mitglieder sind im Register eingetragen.

Das Register hat drei Bereiche: 1. zulassungspflichtige Handwerke, 2. handwerksähnliche Berufe und 3. Sonstige.

1. **Zulassungspflichtige** Handwerke sind die Berufe, für die man eine Qualifikation nachweisen muss, wenn man diese selbstständig ausüben möchte. Zum Beispiel KFZ-Mechatroniker, Augenoptikerin, Zahntechniker oder Friseurin.

Eine Liste aller Berufe ist in der sogenannten Anlage A der Handwerksordnung zu finden: <http://www.zdh.de/daten-und-fakten/das-handwerk/gewerbe-anlage-a.html>

Um ein Handwerk aus dieser Liste selbstständig auszuüben, brauchen Sie eine Berufsqualifikation. Zum Beispiel den **Meistertitel**.

Es gibt auch Ausnahmen. Ihr Berater/Ihre Beraterin kann Sie zu Ausnahmeregelungen informieren und sagen, was Ihnen anerkannt wird.

2. Die anderen handwerklichen Berufe sind zulassungsfrei, das heißt sie können ausgeübt werden, ohne eine besondere Qualifikation nachzuweisen. Damit können Sie sich auch in das Verzeichnis der zulassungsfreien Handwerke eintragen lassen. Ein Schuhmacher, eine Textilreinerin oder ein Fliesenleger sind zum Beispiel zulassungsfrei.

Industrie- und Handelskammer (IHK)

Industrie- und Handelskammern sind die Institution für Gewerbetreibende. Die Abkürzung dafür heißt: IHK.

Die Institutionen setzen sich für die Interessen von **Gewerbetreibenden** ein.

Wenn Sie ein Gewerbe anmelden, sind Sie automatisch Mitglied in einer IHK.

Die Mitgliedschaft kostet Geld.

Wenn Sie mit Ihrem Unternehmen nur sehr wenig Geld verdienen, müssen Sie

als Mitglied kein Geld an die IHK bezahlen.

Wenn Sie ein Gewerbe gründen wollen, können Sie bei der IHK auch eine **Beratung** bekommen.

Die IHK kann Ihnen zum Beispiel sagen:

- Welche **Rechtsform** für Ihr Unternehmen gut ist.

Список ремісничих підприємств

Список ремісничих підприємств – це перелік, реєстр.

Цей реєстр ведеться регіональною **Ремісничою палатою**: усі члени занесені у цей реєстр.

Реєстр має три розділи: 1. Ремесла, на які потрібен допуск, 2. Наближені до ремесла професії та 3. Інші.

1. Ремесла, на які потрібен допуск – це професії, для яких треба пред'явити кваліфікацію, якщо хочете працювати по ній самостійно. Наприклад: автомеханіки, оптики, стоматологи чи перукарі.

Перелік усіх професій Ви можете знайти у так званому Додатку А Порядку про ремесла: <http://www.zdh.de/daten-und-fakten/das-handwerk/gewerbe-anlage-a.html>

Щоб здійснювати самостійно ремесло з цього списку, Вам потрібно мати професійну кваліфікацію. До прикладу – диплом **майстра**. Втім, існують винятки. Ваш консультант може проінформувати Вас про виняткові положення і повідомити, що з Вашого боку буде визнано реєстратором.

2. Інші ремісничі професії не потребують допуску, тобто вони можуть здійснюватися без пред'явлення особливої кваліфікації. Так Ви можете зареєструватись у список ремесел, для яких не потрібен спеціальний допуск. Ремонт взуття, очистка одягу чи встановлення плитки, наприклад, не вимагають спеціального допуску.

Торгово-промислова палата (ТПП)

Торгово-промислові палати – це інституції для підприємців. Їхньою аббревіатурою є ТПП.

Ці інституції відстоюють інтереси **підприємців**.

Якщо Ви реєструєте бізнес, Ви автоматично стаєте членом ТПП.

Членство передбачене на платній основі.

Якщо Ваш бізнес є вкрай малоприбут-

ковий, Ви звільняєтесь від членських внесків до ТПП. ТПП також надають **консультації**, якщо Ви хочете відкрити власну справу.

ТПП може, зокрема, підказати Вам:

- Яка **правова форма** підходить для Вашого підприємства.

- Ob es eine **Förderung** für Ihr Unternehmen gibt. Sie können bei der IHK auch Weiterbildungskurse machen. Die **Beratung** kostet meistens kein Geld. Es gibt in jeder Region in Deutschland eine IHK.

Kapitalbedarf

Der Kapitalbedarf ist das gesamte Geld, das Sie für Ihr Unternehmen brauchen.

Zum Beispiel Geld für: Werbung, Miete, Versicherungen oder Grundstücke, Gebäude, Miete, Maschinen, Fahrzeuge, Löhne, Geld zum Leben, Waren. Auch die **Gründungskosten** gehören zum Kapitalbedarf.

Körperschaftssteuer

Dies ist die Steuer, die eine UG und eine GmbH bezahlen müssen. Sie bezahlen 15 % des Gewinns, dies ist die Körperschaftssteuer.

Krankentagegeld

Krankentagegeld ist Geld von einer Versicherung.

Die **Versicherung** heißt: Krankentagegeldversicherung. Weder bei einer privaten Krankenversicherung oder freiwillig bei einer gesetzlichen Krankenversicherung. Wenn Sie als Selbständiger für einige Zeit krank sind und nicht arbeiten können, gibt Ihnen die **Versicherung** Geld zum Leben. Wenn Sie krank sind und nicht arbeiten können, bekommen Sie von der Krankenversicherung Geld für Medikamente und den Arzt. Doch kein Geld zum Leben. Von einer Krankentagegeldversicherung können Sie jedoch Geld zum Leben bekommen. Für wen ist eine Krankentagegeldversicherung wichtig? Als Selbständige/Selbständiger müssen Sie sich selbst krankenversichern: Ent-

- Чи передбачена для Вашого підприємства програма **підтримки Консультування** здебільшого є безкоштовним. Крім того Ви можете брати участь у навчальних курсах (з підвищення кваліфікації), які проводить ТПП. ТПП представлені у кожному регіоні Німеччини.

Потреба у капіталі

Потреба у капіталі – це всі кошти, необхідні Вам для Вашого підприємства.

Наприклад кошти для: земельних ділянок, будівель, оренди, машин, автомобілів, зарплат, побутового життя, реклами, страхування чи товарів. **Витрати на відкриття бізнесу** також відносяться до потреби у капіталі.

Податок на прибуток з корпорацій

Це податок, який повинні сплачувати Товариство підприємця (UG) і Тзов (GmbH). Вони сплачують 15 % від прибутку, що й визначає податок на прибуток.

Допомога по хворобі

Допомога по хворобі – це кошти, які надходять від Фонду страхування.

Відповідна програма страхування називається **страхування** на випадок хвороби. В якості приватного підприємця : або якщо Ви, будучи приватним підприємцем, на деякий час захворіли і не можете працювати, дана програма **страхування** виділяє Вам гроші на життя. Для кого є важливим страхування на випадок хвороби? або у приватній страховій компанії, або добровільно у передбаченій законом державній страховій компанії. Якщо Ви хворі і не можете працювати, Ви отримаєте з програми медичного страхування гроші на лікування та на лікаря. Однак не гроші на життя. Їх Ви, втім, можете отримати власне від

Die Krankentagegeldversicherung ist eine freiwillige Versicherung. Das heißt: Sie entscheiden selber, ob Sie eine Krankentagegeldversicherung brauchen und dafür bezahlen wollen.

Kredit/Darlehen

Ein Kredit ist Geld. Das Geld ist geliehen.

Ein Beispiel: Sie haben nicht genug Geld für Ihr Unternehmen. Die Bank leiht Ihnen Geld. Sie zahlen jeden Monat einen Teil von dem Geld an die Bank zurück. Sie zahlen jeden Monat auch noch etwas Extra-Geld für das Leihen an die Bank.

Das Extra-Geld nennt man Zinsen. Die Bank bestimmt, wie viele Zinsen Sie bezahlen müssen. Sie vereinbaren mit der Bank zusammen, wie lange die Bank Ihnen das Geld leiht. Ein anderes Wort für Kredit ist: Darlehen.

Künstlersozialkasse

Die Künstlersozialkasse ist eine Sozialversicherung für Künstlerinnen/Künstler, Musikerinnen/Musiker und Publizistinnen/Publizisten.

Die Künstlersozialkasse ist aber nur für **Freiberuflerinnen/Freiberufler** und Selbständige.

Dann sollten Sie sich in der Künstlersozialkasse versichern. Die Künstlersozialkasse bezahlt die Hälfte von Ihren **Sozialversicherungsbeiträgen**.

Sie sind Künstlerin/Künstler, Musikerin/Musiker oder Publizistin/Publizist? Sie selbst bezahlen die andere Hälfte.

Leistungsempfängerin/Leistungsempfänger

Eine Leistungsempfängerin oder ein Leistungsempfänger ist eine Person. Die Person bekommt Geld vom Staat.

Das Geld vom Staat ist zum Leben oder für die Miete einer Wohnung.

Zu dem Geld sagt man auch: Leistungen.

програми страхування на випадок хвороби. Страхування на випадок хвороби є добровільним страхуванням. Тобто, Ви самі вирішуєте, чи потрібне Вам таке страхування і чи Ви хочете з нього платити.

Кредит/Позика

Кредит – це гроші. Позичені гроші.

Приклад: У Вас немає достатньо грошей на Ваше підприємство. Банк позичає Вам гроші. Кожного місяця Ви виплачуєте банку частину цих грошей назад. Кожного місяця Ви також ще сплачуєте банку певні додаткові гроші за цю позичку. Ці додаткові гроші називаються відсотки. Банк сам визначає, скільки відсотків Ви маєте сплатити. Разом з банком Ви домовляєтесь, на який період банк позичає Вам гроші. Іншим терміном для позначення кредиту є позика.

Мистецький соціальний фонд

Мистецький соціальний фонд – фонд соціального страхування для митців, музикантів та публіцистів.

Мистецький соціальний фонд передбачений, щоправда, лише для **осіб вільних професій** та приватних підприємців.

Тоді Ви маєте застрахувати себе у мистецькому соціальному фонді. Мистецький соціальний фонд оплачує половину Ваших **соціальних страхових відрахувань**.

Ви художник, музикант чи публіцист? Іншу половину оплачуєте Ви самі.

Отримувач (грошової) допомоги

Отримувачем допомоги є людина. Ця людина отримує гроші від держави.

Державна допомога передбачена на життя або на оренду помешкання.

На ці гроші ще кажуть: допомога.

Leistungen bekommt man:

- weil man arbeitslos ist.
- oder weil man nicht arbeiten darf.
- weil man nicht genug Geld verdient.
- weil die Miete zu hoch ist.
- oder weil das Geld für die Kinder nicht reicht.

Leistungen sind zum Beispiel:

- **Arbeitslosengeld 1**
- **Arbeitslosengeld 2**
- Leistungen nach dem Asylbewerberleistungsgesetz
- Wohngeld
- Kinderzuschlag.

Liquiditätsplanung/Liquiditätsrechnung

Die Liquiditätsplanung ist eine Berechnung. Die Berechnung zeigt: Haben Sie genug Geld, um jeden Monat alle Kosten zu bezahlen.

Die Berechnung wird für die Zukunft gemacht. Sie schreiben für jeden kommenden Monat einzeln auf: Wie hoch sind Ihre Einnahmen. Wie hoch sind Ihre Ausgaben.

Dann ziehen Sie die Ausgaben von den Einnahmen ab. Das Ergebnis ist ein Plusbetrag oder ein Minusbetrag.

Bei einem Minusbetrag müssen Sie überlegen, wie Sie in dem Monat an das fehlende Geld kommen. Denn wenn man nicht mehr zahlen kann, droht die Insolvenz, die Pleite.

Die Liquiditätsplanung gehört zum **Businessplan**.

Marketing

Marketing ist ein Fremdwort. Es kommt vom englischen Wort market. Das bedeutet Markt.

Marketing heißt: Ihre Waren, Produkte oder Dienstleistungen zu verkaufen.

Marketing heißt: Wie bringen Sie Ihre Waren oder Dienstleistungen an die

Kundinnen und Kunden?

Marketing ist alles, was Sie tun, um Ihr Unternehmen erfolgreich zu machen.

Wichtig beim Marketing ist es, Chancen

Допомогу отримуєш:

- тому що безробітний.
- або тому що не маєш права працювати.
- бо не заробляєш достатньо грошей.
- бо орендна плата занадто висока.
- або тому що не вистачає грошей для дітей.

Видами грошової допомоги є наприклад:

- **Допомога по безробіттю 1**
- **Допомога по безробіттю 2**
- Допомога згідно з законом про підтримку шукачів притулку
- Допомога на житло
- Доплата на дітей.

Планування/розрахунок ліквідності

Планування ліквідності є розрахунком. Розрахунок показує, чи у Вас достатньо грошей, щоб кожного місяця нести усі витрати.

Розрахунок робиться на майбутнє. На кожен прийдешній місяць Ви окремо записуєте: які Ваші надходження, які Ваші видатки.

Тоді Ви віднімаєте видатки від надходжень і в результаті у Вас виходить позитивна чи негативна сума.

У випадку мінусової суми Ви повинні подумати, як відповідного місяця вийти на кошти, яких бракує. Бо якщо Ви не зможете більше платити по рахунках, Вам загрожує банкрутство. Планування ліквідності є складовою **бізнес-плану**.

Маркетинг

Маркетинг – слово іноземного походження. Воно походить від англійського слова market (маркет), що означає ринок.

Маркетинг означає на практиці продаж Ваших товарів, продуктів чи послуг.

Маркетинг означає: як донести Ваші товари чи послуги до клієнтів?

Маркетинг – це все, що Ви робите,

für Ihr Unternehmen zu erkennen. Dazu müssen Sie eine genaue Untersuchung machen: Eine **Wettbewerbsanalyse oder eine Konkurrenzanalyse**.

Sie untersuchen den Markt, die Kundinnen und Kunden und die Konkurrenz. Sie können dann besser beurteilen, wie Sie

Ihr Angebot am besten verkaufen können. Zum Marketing gehört die Auswahl des Angebots (z.B. ob eine breite oder eine schmale Produktpalette angeboten wird), Preisgestaltung, Werbung (alle Maßnahmen, um Ihre Kunden für Sie zu gewinnen, wie z.B. Flyer, Internetauftritt).

Meistervoraussetzungen

Sie sind Handwerkerin oder Handwerker. Und Sie wollen sich selbständig machen. Dann müssen Sie in vielen Handwerksberufen Handwerksmeisterin oder -meister sein.

Sie sind kein Meister oder keine Meisterin?

Aber Sie haben viel Erfahrung und Wissen. Manchmal können Sie auch ohne

Meisterprüfung ein Unternehmen gründen.

Sprechen Sie mit Ihrer Beraterin oder Ihrem Berater.

Mitbewerberinnen/Mitbewerber/Konkurrenz

Mitbewerberinnen und Mitbewerber sind andere Unternehmen, die das Gleiche oder etwas Ähnliches anbieten, wie Sie selbst.

Zum Beispiel:
Sie wollen in Ihrer Stadt eine Schneiderei aufmachen. Es gibt aber schon fünf andere Schneidereien. Dann sind die

anderen Schneidereien Ihre Mitbewerberinnen und Mitbewerber. Ein anderes Wort dafür ist Konkurrenz.

um zu machen. Um Ihr Unternehmen erfolgreich zu machen, ist es wichtig, den Markt zu verstehen. Sie müssen wissen, wer Ihre Mitbewerber sind und was sie anbieten. Sie müssen auch wissen, wie Sie sich von den Mitbewerbern abheben können.

Um das zu erreichen, müssen Sie eine Wettbewerbsanalyse durchführen. Das bedeutet, Sie müssen herausfinden, wer Ihre Mitbewerber sind, was sie anbieten und wie sie werben. Sie müssen auch wissen, wie Sie sich von den Mitbewerbern abheben können.

um zu verkaufen. Sie müssen wissen, wer Ihre Mitbewerber sind und was sie anbieten. Sie müssen auch wissen, wie Sie sich von den Mitbewerbern abheben können.

Das bedeutet, Sie müssen herausfinden, wer Ihre Mitbewerber sind, was sie anbieten und wie sie werben. Sie müssen auch wissen, wie Sie sich von den Mitbewerbern abheben können.

Передумови – освітньо-кваліфікаційний рівень «Майстер»

Ви володієте ремісничим фахом. І хочете відкрити власну справу. Тоді Ви у багатьох ремісничих професіях повинні мати освітньо-кваліфікаційний рівень «Майстер».

Ви не є «майстром»? Однак маєте чималий досвід та знання. В окремих випадках Ви можете заснувати під-

приємство без іспиту на майстра. Поговоріть з Вашим консультантом.

Конкуренти/Конкуренція

Конкурентами є інші підприємства, які пропонують ідентичні чи схожі товари чи послуги, як і Ви самі.

До прикладу:
Ви хочете відкрити у Вашому місті майстерню з пошиття одягу. Однак в ньому уже є п'ять інших таких майс-

терень. Тоді ці інші майстерні є Вашими конкурентами. У цьому контексті вживається також збірне поняття – конкуренція.

Netzwerke

Netzwerke sind Kontakte zu anderen Menschen, Gruppen, Organisationen oder Betrieben.

Es gibt persönliche Netzwerke: Das sind alle Kontakte, die Sie haben und die für Ihr Unternehmen wichtig sein können.

Es gibt auch Netzwerke für Existenzgründer/Existenzgründerinnen. Das sind Zusammenschlüsse von Organisationen,

die Existenzgründerinnen und Existenzgründern helfen:

Durch **Beratung**, Informationen, Qualifizierung, **Coaching**, Kontakte oder mit dem Austausch von Erfahrungen.

Rechtsformen

Es gibt verschiedene Rechtsformen von Unternehmen. Für jede Form gibt es andere Regeln und Gesetze.

Es gibt zum Beispiel Regeln dafür:

- Wem das Unternehmen gehört.
- Wer das Risiko trägt, wenn das Unternehmen Schulden macht.
- Wer wichtige Entscheidungen treffen darf.

Es gibt:

- **Einzelunternehmen**

- Personengesellschaften:

Zum Beispiel die **GbR**.

- Kapitalgesellschaften:

Zum Beispiel die **GmbH**.

Die Rechtsform von einem Unternehmen muss auch im Namen stehen.

Zum Beispiel:

Tischlerei Schmidt GmbH.

Rentabilitätsvorschau

Die Rentabilitätsvorschau ist eine Berechnung. Die Berechnung machen Sie für drei Jahre.

In der Rentabilitätsvorschau berechnen Sie:

- Wie viel Umsatz machen Sie in den nächsten drei Jahren.

- Wie viel Kosten haben Sie in den nächsten drei Jahren.

Die Berechnung zeigt, ob Ihr Unternehmen rentabel ist.

Мережі

Мережі – це контакти з іншими людьми, групами, організаціями чи підприємствами.

Існують персональні мережі: це всі контакти, які Ви маєте і які можуть бути важливі для Вашого підприємства. Існують також мережі для бізнесменів-початківців. Це об'єднан-

ня організацій, які допомагають особам, що відкрили свою справу: Через **консалтинг**, надання інформації, підвищення кваліфікації, **коучинг**, контакти або обмін досвідом.

Правові форми

Існують різні правові форми підприємств. Для кожної форми діють інші правила та закони.

Наприклад є норми, що регулюють:

- кому належить підприємство.
- хто несе ризик, якщо підприємство має заборгованість.
- хто має право приймати важливі рішення.

Існують:

- **Приватне (індивідуальне) підприємство**

- Товариство: наприклад **просте товариство (GbR)**.

- Акціонерне товариство: наприклад **ТзОВ (GmbH)**.

Правова форма підприємства має міститись також у його назві.

Наприклад:

Столярна майстерня ТзОВ Шмідт (Tischlerei Schmidt GmbH).

Прогноз рентабельності

Прогноз рентабельності – це розрахунок. Цей розрахунок Ви робите на три роки.

У прогнозі рентабельності Ви розраховуєте:

- якого обороту Ви досягнете наступні три роки.

- скільки витрат Ви матимете наступні три роки.

Розрахунок показує, чи Ваше підприємство є рентабельним.

Rentabel heißt:
Ihr Unternehmen lohnt sich. Sie verdienen in den nächsten drei Jahren mit Ihrem Unternehmen genug Geld.

Sie können alle Kosten für ihr Unternehmen bezahlen.
Die Rentabilitätsvorschau gehört in den **Business-Plan**.

Rentenversicherungspflicht

Die Rentenversicherungspflicht ist ein Gesetz.

Rentenversicherungspflicht heißt: Man muss

Mitglied in der Rentenversicherung sein.

Man muss für die Rentenversicherung bezahlen.

Das Geld für die Rentenversicherung gehört zu den **Sozialversicherungsbeiträgen**.

einige Freiberufler/Freiberuflerinnen müssen in die gesetzliche Rentenversicherung einzahlen.

Für die meisten Selbständigen gibt es keine Rentenversicherungspflicht.

Wenn Sie selbständig sind und nicht der Rentenversicherungspflicht unterliegen, können Sie freiwillig in die gesetzliche Rentenversicherung einzahlen oder/und eine private Rentenversicherung abschließen.

Für einige Selbständige gibt es aber andere Regeln: Handwerker/Handwerkerinnen, Künstler/Künstlerinnen und

Risikoeinschätzung/Risikoanalyse

Die Risikoanalyse ist eine Untersuchung.

Sie untersuchen: Gibt es Risiken, an denen mein Unternehmen scheitern kann. Sie analysieren die Stärken und die Schwächen von Ihrem Unternehmen.

Dazu gehören zum Beispiel:

- Der Standort und die Geschäftsräume von Ihrem Unternehmen (**Standortanalyse**)

- Der Markt
- Die Mitbewerberinnen und Mitbewerber (**Wettbewerbsanalyse**)
- Gesetze und Regeln
- Ihre Persönlichkeit
- Ihre Branchenkenntnisse
- Ihr Fachwissen
- Ihre **Netzwerke**

Рентабельний означає:
Ваше підприємство є окупним, тобто вигідним. Наступні три роки Ваш бізнес принесе Вам достатньо гро-

шей. Ви в стані нести усі витрати на Ваше підприємство.
Прогноз рентабельності є складовою частиною **бізнес-плану**.

Обов'язкове пенсійне страхування

Обов'язкове пенсійне страхування визначене законодавством.

Обов'язкове пенсійне страхування означає: потрібно бути членом Фонду пенсійного страхування. У фонд пенсійного страхування треба сплачувати внески.

Грошові внески на пенсійне страхування належать до **внесків на соціальне страхування**. Для більшості приватних підприємців пенсійне страхування є необов'язковим.

Втім, для окремих категорій приватних підприємців діють інші норми: представники ремісничих професій, митці та деякі особи вільних професій зо-

бов'язані сплачувати у фонд пенсійного страхування. Якщо Ви є приватним підприємцем і не підлягаєте обов'язковому пенсійному страхуванню, Ви можете добровільно сплачувати внески у фонд державного пенсійного страхування або/та укласти приватний договір про пенсійне страхування.

Оцінка ризиків/Аналіз ризиків

Аналіз ризиків – це дослідження.

Ви досліджуєте, чи існують ризики, які можуть привести Ваш бізнес до невдачі.

Ви аналізуєте сильні та слабкі сторони Вашого підприємства.

Сюди, зокрема, належить:

- місце розташування та службові приміщення Вашого підприємства (**Аналіз місцезнаходження**)

- ринок
- конкуренти (**Аналіз конкуренції**)
- закони і норми
- Ваша особа
- Ваші знання галузі
- Ваші фахові знання
- Ваші **мережі**

Schufa

Die Schufa ist eine private deutsche Gesellschaft.

Der richtige Name ist: Schufa Holding AG.

Die Schufa sammelt Informationen von Personen und von Firmen. Die Informationen können zum Beispiel von Geschäftspartnerinnen und Geschäftspartnern, Firmen, Banken und Versicherungen gelesen werden.

Auch Sie selbst können Informationen über Geschäftspartnerinnen und Geschäftspartnern lesen.

Eine Information von der Schufa heißt auch: Schufa-Auskunft.

Wenn Sie eine Waschmaschine zum Beispiel zu spät bezahlt haben, macht die Schufa bei Ihnen einen negativen Eintrag.

Bevor eine Bank einen **Kredit** vergibt, fragt die Bank immer bei der Schufa nach.

Jede Person hat das Recht auf eine Auskunft über die eigenen Informationen bei der Schufa. Wenn etwas nicht stimmt, können Sie das ändern lassen.

Sozialversicherungsbeiträge

Sozialversicherungsbeiträge sind Geld.

Das Geld bekommen die Sozialversicherungen.

Die Sozialversicherungen sind vom Staat. Man sagt auch: Gesetzliche Versicherungen.

Es gibt fünf gesetzliche Versicherungen:

- die Rentenversicherung,
- die Arbeitslosenversicherung,
- die Krankenversicherung,
- die Pflegeversicherung,
- die Unfallversicherung.

Die Sozialversicherungen schützen Personen vor Risiken. Die Rentenversicherung schützt Sie zum Beispiel im Alter. Wenn Sie zu alt zum Arbeiten sind. Dann bekommen Sie von der Rentenversicherung Geld.

Selbständige müssen nur für die Krankenversicherung Beiträge bezahlen. Das geht bei gesetzlichen oder privaten Krankenkassen.

Selbständige können freiwillig Geld in die anderen gesetzlichen Sozialversicherungen einzahlen.

Es gibt aber auch Ausnahmen: Handwerker und Handwerkerinnen zum Beispiel müssen 18 Jahre lang in die Rentenversicherung einzahlen. Auch für Künstler/Künstlerinnen und Publizist/Publizistinnen gibt es eine **Rentenversicherungspflicht**.

Шуфа (Schufa)

Шуфа – це приватна німецька компанія. Повна назва:

АТ Шуфа Холдинг (Schufa Holding AG).

Шуфа збирає інформацію від осіб та від фірм. Ця інформація може бути доступна, зокрема, для ділових партнерів, фірм, банків та страхових компаній.

Так само і Ви можете читати інформацію про Ваших ділових партнерів.

Інформація від Шуфи називається Довідка Шуфи (Schufa-Auskunft).

Якщо Ви, до прикладу, запізно оплатили рахунок на придбання пральної машини, Шуфа вносить відносно Вас негативний запис.

Перед видачею кредиту банк завжди попередньо робить запит до Шуфи.

Внески на соціальне страхування

Внески на соціальне страхування – це гроші.

Ці гроші надходять у фонди соціального страхування.

Ці фонди є державні. У цьому контексті також говорять державне страхування.

Існує п'ять видів державного страхування:

- пенсійне страхування,
- страхування на випадок безробіття,
- медичне страхування,
- страхування на випадок необхідності догляду,
- страхування від нещасних випадків.

Соціальне страхування захищає людей від ризиків. Наприклад, пенсійне страхування захищає Вас у похилому

віці. Коли Ви вже занадто старі, щоб працювати. Тоді Ви отримуєте від фонду пенсійного страхування гроші.

Приватні підприємці повинні сплачувати внески тільки на медичне страхування. Вони це можуть робити як у державні, так і у приватні лікарняні каси.

Приватні підприємці можуть добровільно сплачувати гроші в інші фонди соціального страхування.

Проте є винятки: представники ремісничих професій повинні впродовж 18 років платити у фонд пенсійного страхування. Так само **обов'язкове**

Sie haben Angestellte in Ihrem Unternehmen? Dann müssen Sie für die Angestellten Beiträge an Sozialversicherungen bezahlen. Sie zahlen das Geld an die

Krankenkasse von Ihren Angestellten. Die Krankenkasse gibt das Geld dann an die anderen Sozialversicherungen weiter.

Standortanalyse

Eine Standortanalyse ist eine Untersuchung.

Sie untersuchen: Welcher Standort ist gut für mein Unternehmen. Welcher Standort gut ist, hängt von verschiedenen Fragen ab:

- Brauchen Sie ein Ladengeschäft?
- Wer soll bei Ihnen kaufen?
- Wo haben Sie vielleicht soziale **Netzwerke**, die für Ihr Unternehmen wichtig sein können?
- Brauchen Sie Laufkundschaft für Ihr Ladengeschäft?

Laufkundschaft nennt man die Kunden, die nicht regelmäßig bei Ihnen einkaufen, sondern zufällig beim Vorbeilaufen in Ihr Geschäft kommen.

- Können Ihre Käufer und Käuferinnen Ihr Geschäft gut erreichen? Zu Fuß, mit Bus und Bahn oder mit dem Auto?
- Gibt es genug Parkplätze?
- Wie hoch ist die Miete?

Wenn Laufkundschaft nicht wichtig ist:

Ist die Miete am Stadtrand vielleicht billiger?

Wichtig bei der Wahl von Ihrem Standort ist auch die **Wettbewerbsanalyse**:

Gibt es Mitbewerber und Mitbewerberinnen an Ihrem Standort?

Tragfähigkeitsbescheinigung

Wenn Sie einen Gründungszuschuss oder Einstiegsgehalt beantragen wollen, brauchen Sie eine Tragfähigkeitsbescheinigung.

Eine Tragfähigkeitsbescheinigung ist ein Dokument.

Auf dem Dokument steht: Ihre **Geschäftsidee** und Ihr **Businessplan** sind gut. Sie haben gute Chancen, mit Ihrem

Unternehmen Geld zu verdienen.

Sie bekommen eine Tragfähigkeitsbescheinigung bei einer fachkundigen Stelle. Fachkundige Stellen kontrollieren Ihren Businessplan.

пенсійне страхування діє для митців і публіцистів. Ви маєте на Вашому підприємстві найманих працівників? Тоді Ви повинні сплачувати за них внески у фонди соціального страху-

вання. Ви сплачуєте гроші до лікарняної каси Ваших найманих працівників. Лікарняна каса передає тоді гроші в інші фонди соціального страхування.

Аналіз місцезнаходження

Аналіз місцезнаходження – це дослідження.

Видосліджуєте, яке місцезнаходження є сприятливим для Вашого підприємства. Яке місце є добрим, залежить від різних питань:

- чи Вам потрібен магазин (пункт збуту)?
- Хто Ваші покупці?
- Де Ви, можливо, маєте соціальні **мережі**, які можуть бути важливими для Вашого підприємства?
- Чи Ви розраховуєте на непостійну клієнтуру для Вашого магазину? Непостійною клієнтурою позначають клієнтів, які не купують у Вас регулярно, а випадково, проходячи повз Ваш магазин.

- Чи можуть покупці легко дістатися Вашого магазину? Пішки, автобусом чи поїздом чи автомобілем?
- Чи достатньо місць для паркування?
- Скільки складає оренда?

Якщо непостійна клієнтура Вам неважлива: Можливо оренда на околиці міста буде дешевшою?

Важливим при виборі Вашого місцезнаходження є також **аналіз конкуренції**: чи знаходяться на Вашому місці конкуренти?

Довідка про здійснимість

Якщо Ви хочете подати заявку на отримання допомоги для відкриття власної справи або стартового капіталу Вам потрібна довідка про спроможність.

Довідка про здійснимість – це документ. У цьому документі надається схвальний відгук про Вашу **бізнес-**

ідею та Ваш **бізнес-план**, що у Вас хороші шанси заробляти гроші власним бізнесом. Довідка про

Fachkundige Stellen sind zum Beispiel:

- Industrie- und Handelskammern
- Handwerkskammern
- Kammern für spezielle Berufe: Zum Beispiel Architektenkammer, Ärztekammer
- Fachverbände: Zum Beispiel für **Freie Berufe**
- Banken oder Sparkassen
- Steuerberaterinnen und Steuerberater
- Wirtschaftsprüferinnen und Wirtschaftsprüfer
- Rechtsanwältinnen und Rechtsanwälte für Wirtschaft

- Unternehmensberaterinnen und Unternehmensberater
- Existenzgründungsvereine

Eine Tragfähigkeitsbescheinigung kostet meistens Geld: ungefähr 50 bis 150 Euro. Es gibt Ausnahmen (z.B. die Startercenter in Nordrhein-Westfalen).

Ein anders Wort für Tragfähigkeitsbescheinigung ist: **Fachkundige Stellungnahme**.

Umsatzsteuer

Die Umsatzsteuer ist Geld. Das Geld bekommt das Finanzamt. Die Umsatzsteuer muss immer dann bezahlt werden, wenn etwas verkauft wird.

Entweder eine Ware: Zum Beispiel Lebensmittel oder Autos.
Oder eine andere Leistung. Zum Beispiel eine Übersetzung oder ein Webdesign für eine Homepage.
Das **Finanzamt** verdient bei jedem Verkauf mit: Entweder 19 Prozent. Das ist der normale Betrag für die Umsatzsteuer. Oder 7 Prozent. Das ist die ermäßigte Umsatzsteuer. Die ermäßigte Umsatzsteuer gilt zum Beispiel für Lebensmittel oder eine Hotelübernachtung.

Es gibt auch Leistungen für die keine Umsatzsteuer bezahlt werden muss: Das sind zum Beispiel Leistungen von Ärzten/Ärztinnen, Physiotherapeut/Physiotherapeutinnen oder Versicherungsmakler/Versicherungsmaklerinnen.

Als Unternehmerin oder Unternehmer müssen Sie Umsatzsteuer bezahlen.

Wenn Sie etwas verkaufen, bekommen Sie aber auch Geld für die Umsatzsteuer

zđйснимість видається у спеціалізованій установі. Ці фахові інституції перевіряють Ваш бізнес-план.

До таких спеціалізованих установ, зокрема, належать:

- торгово-промислові палати
- ремісничі палати
- палати для спеціальних професій: наприклад палати архітекторів, лікарів
- професійні асоціації: наприклад для **вільних професій**
- банки чи ощадні каси
- податкові консультанти

- аудитори
- адвокати з господарського права
- бізнес-консультанти
- асоціації бізнесменів-початківців

Довідка про здійснимість є переважно платною і коштує приблизно від 50 до 150 євро. Втім, існують винятки (напр. Стартовий центр у Нордрайн-Вестфалії).

Іншим терміном для позначення довідки про здійснимість є **професійний висновок**.

Податок з обороту (продажу)

Податок з обороту – це гроші.

Ці гроші отримує Податкова служба.

Податок з обороту сплачується завжди тоді, коли щось продається.

Або товар: наприклад продукти харчування чи автомобілі.

Або послуга: наприклад переклад чи вебдизайн для домашньої вебсторінки.

Податкова служба заробляє при цьому з кожного продажу: або 19 відсотків, що є стандартною сумою для податку з обороту, або 7 відсотків, що є пільговим податком з обороту. Пільговий податок з обороту діє, зокрема, для продуктів харчування чи ночівель у готелі.

Існують також послуги, де не треба платити податок з обороту: наприклад, послуги лікарів, фізіотерапевтів чи страхових маклерів.

Як підприємець Ви повинні сплачувати податок з обороту.

Якщо Ви щось продаєте, Ви, однак, також отримуєте гроші на податок з обороту від Ваших клієнтів. Відтак Ви можете віднімати/вираховувати податок з обороту, який Ви самі заплатили, коли щось купували для Вашого підприємства.

von Ihren Kundinnen und Kunden. Sie können nämlich die Umsatzsteuer, die Sie selber bei Ihrem Einkauf für Ihr Unternehmen bezahlt haben, abziehen.

Ein Beispiel:

Sie verkaufen einen Drucker für 119 Euro. Ihr Kunde hat Ihnen 100 Euro für den Drucker und 19 Euro für die Umsatzsteuer bezahlt.

Nun schulden Sie dem **Finanzamt** 19 Euro.

Sie kaufen in derselben Zeit noch beim Großhändler Kopierpapier für Ihr Geschäft ein. Dafür bezahlen Sie 70 Euro: 58,82 Euro für das Papier und 11,18 für die Umsatzsteuer.

Die 11,18 Euro dürfen Sie nun von den 19 Euro für das **Finanzamt** abziehen.

Es bleiben also 7,82 Euro, die Sie bei der nächsten Umsatzsteuerzahlung an das **Finanzamt** abgeben müssen.

Wenn Sie etwas verkaufen, muss auf dem Kassenbon stehen, wie viel Umsatzsteuer Ihre Kundinnen und Kunden bezahlt haben. Nur Kleinunternehmerinnen und Kleinunternehmer müssen keine Umsatzsteuer auf dem Kassenbon angeben.

Manchmal heißt die Umsatzsteuer auch Mehrwertsteuer.

Unternehmergesellschaft (haftungsbeschränkt) (UG)

Die Abkürzung für Unternehmergesellschaft (haftungsbeschränkt) heißt: UG.

Die UG ist eine **Rechtsform** für ein Unternehmen. Die UG gehört zu den Kapitalgesellschaften.

Die UG ist einer **GmbH** sehr ähnlich.

Der größte Unterschied zur **GmbH** ist das Stammkapital.

Das Stammkapital kann bei einer UG nur 1 Euro sein.

Deswegen sagt man manchmal auch: Die UG ist eine Mini-**GmbH**.

Damit das Stammkapital größer wird, müssen jedes Jahr 25% von dem Gewinn für das Stammkapital zurückgelegt werden.

Wenn das Stammkapital 25.000 Euro erreicht hat, wird aus einer UG eine **GmbH**.

Die UG muss ins **Handelsregister** eingetragen werden.

Приклад:

Ви продаєте один принтер за 119 євро.

Ваш клієнт заплатив Вам 100 євро за принтер і 19 євро за податок з обороту. Тепер Ви винні **Податковій службі** 19 євро.

У той самий час Ви купуєте в оптовика копіювальний папір для Вашого бізнесу. За нього Ви платите 70 євро: 58,82 євро за папір і 11,18 за податок з обороту.

Оті 11,18 євро Ви можете тепер відняти від тих 19 євро, які Ви заборгували **Податковій службі**.

Тепер у Вас залишаються ще 7,82 євро, які Ви мусите заплатити **Податковій службі** в рамках наступного платежу зі сплати податку з обороту.

Якщо Ви щось продаєте, на касовому чеку має бути інформація, який розмір податку з обороту був сплачений Вашим клієнтом. Лиш дрібні підприємці не зобов'язані вказувати на своїх касових чеках розмір податку з обороту.

Іноді податок з обороту називають також податком на додану вартість.

Товариство підприємця (з обмеженою відповідальністю) (UG)

Абревіатурою товариства підприємця (з обмеженою відповідальністю) є ТП (UG).

ТП є **правовою формою** підприємства. ТП відноситься до категорії акціонерних товариств.

ТП дуже подібна до **ТзОВ**.

Найбільшою відмінністю від **ТзОВ** є статутний капітал.

Статутний капітал у ТП може складати всього лиш 1 євро.

Тому іноді говорять, що:

ТП є міні-**ТзОВ**.

Для збільшення статутного капіталу кожного року потрібно відкладати 25 % свого прибутку на статутний капітал.

Коли статутний капітал досягне 25 000 євро, ТП перетворюється на **ТзОВ**.

ТП має бути занесене у **Торговий реєстр**.

Versicherungen

Versicherungen schützen vor Risiken.

Die Krankenversicherung hilft zum Beispiel, wenn Sie krank sind.

Man zahlt jeden Monat Geld an die Krankenversicherung. Wenn man krank ist und zum Arzt muss, bezahlt die Versicherung den Arzt.

Als Selbständige oder Selbständiger müssen Sie sich um Ihre Versicherungen selber kümmern. Die Krankenversicherung ist Pflicht, Sie müssen sie abschließen.

Es gibt verschiedene Versicherungen, die für Selbständige nötig sein können. Zum Beispiel die **Betriebshaftpflichtversicherung** und die **Berufsunfähigkeitsversicherung**.

Welche Versicherungen für Sie wichtig sind, hängt von Ihrer Arbeit und Ihrem Beruf ab. Gehen Sie am besten zu einer **Beratung**.

Versicherungen sind privat oder gesetzlich. Es gibt zum Beispiel private oder gesetzliche Krankenkassen. Beide haben Vorteile und Nachteile. Lassen Sie sich beraten.

Wenn Sie künstlerisch, kulturell oder geistig arbeiten, können Sie sich in der **Künstlersozialkasse** versichern. Die Abkürzung für die **Künstlersozialkasse** ist: KSK.

Werbematerial

Werbematerial ist Material, das Ihr Unternehmen bekannt macht.

Zum Beispiel

- Zeitungsinserate, Flyer, Plakate, Postwurfsendungen.
- Online-Werbung, Emails, eine eigene Homepage, QR-Codes, social media.

- Werbegeschenke wie Kugelschreiber, Feuerzeuge oder Beutel mit Ihrem Firmenlogo.

Werbematerial ist wichtig, damit Sie neue Kundinnen und Kunden gewinnen.

Страхування

Стахування захищає від ризиків.

Медичне страхування, зокрема, допомагає Вам, коли Ви хворі.

Медичне страхування передбачає сплату щомісячних грошових внесків. Якщо Ви хворі і мусите йти до лікаря, страхування оплачує Вам послуги останнього.

В якості приватних підприємців Ви самі мусите дбати про Ваше страхування. Медичне страхування – обов'язкове, Ви мусите його оформити.

Існують різні види страхування, які можуть бути потрібними для приватних підприємців. До прикладу – **страхування цивільної відповідальності підприємства та страхування на випадок втрати працездатності**.

Які види страхування важливі для Вас, залежить від Вашої роботи та професії. Найкраще звернутись по допомогу до **консультантів**.

Страхування буває приватним і державним. Існують, до прикладу, приватні та державні лікарняні каси. І ті, і другі мають свої недоліки і переваги. Зверніться по консультацію.

Якщо Ви працюєте у мистецькій, культурній чи гуманітарній сфері, Ви можете застрахувати себе у **Мистецькому соціальному фонді** (касі).

Його аббревіатурою є МСФ (KSK).

Рекламні матеріали

Рекламні матеріали – це матеріали, які роблять Ваше підприємство відомим.

До прикладу:

- газетні оголошення, флайєри, плакати, поштові повідомлення.
- онлайн-реклама, електронна розсилка, власна домашня сторінка, штрихкоди QR, соціальні медіа.

- рекламні подарунки, як напр. кулькові ручки, запальнички чи сумки з логотипом Вашої фірми.

Рекламні матеріали є важливі для здобуття нових клієнтів.

Wettbewerbsanalyse/Konkurrenz-Analyse

Eine Wettbewerbsanalyse ist eine Untersuchung.

Sie vergleichen die Situation von Ihrem Unternehmen mit der Situation von anderen Unternehmen in einem ähnlichen Bereich:

- Was bieten die anderen Unternehmen an?
- Was investieren die anderen Unternehmen?
- Was tun die Unternehmen vielleicht in der Zukunft?

Wenn Sie zum Beispiel ein vegetarisches Restaurant eröffnen wollen,

untersuchen Sie die Lage, die Ausstattung und die angebotenen Speisen von anderen vegetarischen Restaurants in Ihrer Stadt.

Dann können Sie die Chancen von Ihrem eigenen Restaurant besser beurteilen.

Weil andere vegetarische Restaurants aus Ihrer Sicht Konkurrenz sind, nennt man das auch Konkurrenz-Analyse.

Die Wettbewerbsanalyse gehört in den **Businessplan**.

Zulassungen/Erlaubnisse

Wenn Sie ein Unternehmen gründen, brauchen Sie manchmal spezielle Zulassungen oder Erlaubnisse von Behörden oder Ämtern.

Wenn Sie ein Restaurant aufmachen wollen, brauchen Sie zum Beispiel ein Gesundheitszeugnis und einen Gewerbeschein.

Wenn Sie einen Handwerksbetrieb gründen wollen, brauchen Sie manchmal die **Meistervoraussetzung** und einen Gewerbeschein.

Wenn Sie eine Arztpraxis aufmachen wollen, brauchen Sie eine Erlaubnis von der Ärztekammer.

Im Internet finden Sie auf den Websites von den Bundesländern Informationen, welche Genehmigungen Sie für Ihr Unternehmen brauchen.

Information bekommen Sie auch bei:

- den **Industrie- und Handelskammern**,
- den **Handwerkskammern**,
- oder bei Rechtsanwältinnen und Rechtsanwälten

Lassen Sie sich beraten.

Аналіз конкуренції/конкурентів

Аналіз конкуренції – це дослідження.

И порівнюєте ситуацію Вашого підприємства із ситуацією іншого у спорідненій галузі:

- Що пропонують інші підприємства?
- Скільки інвестують інші підприємства?
- Що, ймовірно, робитимуть інші підприємства у майбутньому?

Якщо Ви, наприклад, хочете відкрити вегетаріанський ресторан, Ви досліджуєте місцезнаходження, ос-

нащення та запропонований асортимент страв інших вегетаріанських ресторанів у Вашому місті.

Тоді Ви можете краще оцінити шанси Вашого власного ресторану.

Оскільки інші вегетаріанські ресторани на Ваш погляд є конкурентами, таке дослідження називається аналіз конкуренції.

Аналіз конкуренції є складовою частиною **бізнес-плану**.

Допуски/Дозволи

При відкритті підприємства Вам іноді треба мати спеціальні допуски чи дозволи від офіційних органів чи установ.

Якщо Ви хочете відкрити ресторан, Вам, наприклад, потрібні медична довідка і ліцензія на ведення бізнесу. Якщо Ви хочете заснувати ремісниче підприємство, Вам іноді потрібні **диплом майстра** і ліцензія на ведення бізнесу.

Якщо Ви хочете відкрити лікарську практику, Вам потрібен дозвіл від Палати лікарів.

В інтернеті Ви знайдете на вебсторінка федеральних земель інформацію про те, які дозволи Вам потрібні для Вашого підприємства.

Цю інформацію Ви також можете отримати у:

- **торгово-промислових палатах**,
- **ремісничих палатах**,
- або у адвокатів.

Зверніться по консультацію.

Das Förderprogramm „Integration durch Qualifizierung (IQ)“ wird durch das Bundesministerium für Arbeit und Soziales gefördert.

Bundesministerium
für Arbeit und Soziales

in Kooperation mit:

Bundesministerium
für Bildung
und Forschung

**Bundesagentur
für Arbeit**

Erfolg auf ganzer

Foto: amino2003 – fotolia.com

www.netzwerk-iq.de

Förderprogramm „Integration durch Qualifizierung (IQ)“

„Auch ein Mensch, der zwanzig Sprachen beherrscht, gebraucht seine Muttersprache, wenn er sich in den Finger schneidet.“

Jean-Paul Belmondo